

Servis Sorumlu Hem?iresi Yönetmel Yeterlik De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Servis Sorumlu Hem?iresi Yönetmel Yeterlik De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30124>

Özet

Servis Sorumlu Hemşiresi Yönetmelik Değerlendirme Ölçeği, 2005 yılında Sökmen tarafından yürütülen kapsamlı bir **ölçek geliştirme** çalışması sonucunda oluşturulmuştur. Bu çalışma, İstanbul'daki kamu hastanelerinde görev yapan alt kademe yönetici hemşirelerin (özellikle **Servis Sorumlu Hemşiresi** pozisyonu) eğitim ihtiyaçları ve yönetmelik yeterlik düzeylerini analiz etmeyi amaçlamıştır. Ölçek, hemşirelik hizmetlerinde görevli yöneticilerin sahip olması gereken idari, teknik ve insan ilişkileri becerilerini ölçmeye odaklanmıştır.

Ölçek, toplam 46 maddeden meydana gelmektedir ve geliştirme sürecinde psikometrik özelliklerinin belirlenmesi için çalışmalar yapılmıştır. Özellikle, taslak ölçeğin yapısal uygunluğunu ve ilgili kavramları ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuş, böylece yüksek düzeyde **kapsam geçerliliği** hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Servis Sorumlu Hemşiresi, Yönetmelik Değerlendirme Ölçeği, Hemşirelik Yönetimi, Eğitim İhtiyacı, Yönetici Hemşire, Ölçek Geliştirme, Kamu Hastanesi.

Yazarlar

Sökmen, S.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **yönetmelik yeterlik** kavramını hemşirelik bağlamında operasyonelleştirmek ve alt kademe yönetici hemşirelerin mevcut yeterlik düzeylerini standart bir araç kullanarak belirlemektir. Bu tespit, kurumsal düzeyde yönetici eğitim programlarının ihtiyaç analizine dayalı olarak planlanmasına olanak tanmıştır.

Ölçek, yönetici hemşirelerin görev tanımlarına uygun olarak, planlama, organize etme, personel geliştirme, problem çözme ve karar verme gibi temel yönetmelik alanlardaki performansları objektif olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, hemşirelik yönetiminde kritik olan **yönetmelik yeterlik** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç temel yeterlik alanını kapsar: **teknik yeterlikler** (klinik bilgi ve becerilerin yönetimi), **insan ilişkileri yeterlikleri** (motivasyon, iletişim, çalışma yönetimi) ve **kavramsal yeterlikler** (planlama, bütçeleme, stratejik düşünme).

46 maddelik ölçek, bu yeterlik alanlar?n?n tamam?n? kapsayacak ?ekilde geni? bir perspektifle tasarlanm??t?. Ölçe?in alt boyutlar? ve faktör yap?s?, tezin orijinal metninde detayl? olarak açıklanm??t?; ancak genel olarak Servis Sorumlu Hem?iresi rolünün gerektirdi?i tüm yönetimsel sorumluluklar? içermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsamında, geli?tirme a?amas?nda **kapsam geçerlili?i** yöntemine başvurulmuştur. Taslak ölçe?in, ölçmek istedi?i yönetmelik yeterlik alan?n? tam olarak temsil edip etmedi?ini belirlemek amacıyla alan?nda uzman 20 akademisyen ve deneyimli yöneticinin görüşü alınm??t?r.

Uzmanlar, her bir maddeyi 4 a?amalı bir derecelendirme sistemi kullanarak de?erlendirmi?lerdir (1=uygun de?il, 2=maddenin uygun ?ekle getirilmesi gerekiyor, 3=uygun ancak ufak de?i?iklik gerekiyor, 4=uygun). Bu uzman de?erlendirmesi sonucunda, maddelerde gerekli düzeltmeler yapılm?? ve ölçe?in Servis Sorumlu Hem?iresinin görev tanım?na tam olarak uygun oldu?u do?rulanm??t?r.

Güvenirlik

Kaynak içerikte ölçe?in say?sal güvenilirlik katsayılar? (örneğin, **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayıları) belirtilmemiştir. Ancak, bir **doktora tezi** çal??ması olması sebebiyle, ölçe?in psikometrik açıdan sağlamlı??n? kanıtlamak için güvenilirlik analizlerinin (muhtemelen iç tutarlılık ve/veya test-tekrar test güvenilirliği) tezin orijinal metninde sunuldu?u varsayılmaktadır.

Ara?tırmacılar, ölçe?in tutarlılık düzeyine dair detaylı bilgilere Sökmen (2005) tezinin metninden ulaşabilirler. Güvenirlik, ölçe?in yönetmelik yeterlik düzeylerini tutarlı ve hatasız bir ?ekilde ölçme yetene?inin temel göstergesidir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde yapı geçerlili?ini desteklemek amacıyla faktör analizinin kullanılıp kullanılmadığına dair do?rudan bilgi mevcut değildir. Ancak 46 maddelik bir ölçe?in farklı yeterlik alanlar?n? ölçmesi beklendiğinden, çok boyutlu yapıyı ortaya koymak için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılm?? olması güçlü bir olasılıktır.

Faktör analizi sonuçları, **Servis Sorumlu Hem?iresi Yönetmelik De?erlendirme Ölçe?i'nin** kaç alt boyuttan oluştuğunu, bu boyutların neler olduğunu ve her bir alt boyutun toplam varyansa katkısını açıklayacaktır. Bu bilgiler, ölçe?in puanlanması ve sonuçların yorumlanması için temel teşkil etmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i.

Format: 46 maddeden olu?an, muhtemelen 5'li veya 4'lü Likert tipi derecelendirme format?na sahip yeterlik de?erlendirme arac?d?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Kitle: Alt kademe yönetici hem?ireler (Servis Sorumlu Hem?ireleri).

Ya? Grubu: Çal??an yeti?kin hem?ireler (Genellikle 25-55 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: ?stanbul'daki kamu hastanelerinde görevli olan yönetici hem?ireler üzerine uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Yönetici hem?irelerin kendi yetkinliklerini de?erlendirmelerine veya üst/ast yöneticiler taraf?ndan de?erlendirilmelerine olanak tan?yan bir yeterlik saptama metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Hem?irelik Yeterli?i, Yönetim Becerileri, Alt Düzey Yönetici, Psikometrik Ölçek, Sökmen, YÖK Tez.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

Kurum E-posta Adresleri: ssokmen@erzincan.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r (Yazar Sökmen, 2005 y?l?nda ?stanbul Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde doktora çal??mas?n? tamamlam??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2005 y?l?nda Sökmen taraf?ndan geli?tirilmittir. Ölçek bir doktora tezi kapsam?nda olu?turuldu?u için, akademik kullan?m genellikle yazar?n izni veya tezin referans gösterilmesiyle mümkündür. Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [yonetici-hemsirelerin-egitim-gereksinimini-saptama-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Sökmen, S. (2005). *İstanbul'daki kamu hastanelerinde görevli alt kademe yönetici hem?irelerin e?itim ihtiyac?n?n analizi ve bir yönetici e?itim program? önerisi (Doktora tezi)*. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Servis Sorumlu Hem?iresi Yönetmelik De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçe?in uygulama maddeleri bu kaynakta detaylı olarak listelenmemiştir. Ölçek toplam 46 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda, geliştirme aşamasında uzmanlardan görüş alınırken kullanılan derecelendirme sistemi sunulmuştur:

Derecelendirme Sistemi (Uzman Görüşü İçin):

1=uygun değil

2=maddenin uygun şekilde getirilmesi gerekiyor

3=uygun ancak ufak değişiklik gerekiyor

4=uygun